

S I N I Š A U B O V I Ć

MOJA BABA
ZEN BUDISTA

■ Laguna ■

Copyright © 2013, Siniša Ubović
Copyright © 2018 ovog izdanja, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Mojoj baba Zorki,
čije ime znači „zora“
i čije prisustvo
rađa svitanje.*

PRVI DEO

Krećem na jedan malo duži put
u nadi da ću upravo tamo gde idem
dobiti neke „važne odgovore“
i otkriti „radost unutar sebe“.

Voleo bih da se sve ovo nije dogodilo, ali jeste. Voleo bih da su se stvari u mom životu odvijale na drugačiji način, ali nisu. Voleo bih da sam prepoznao znake koji su mi svakodnevno pristizali. U tom slučaju bih sigurno doneo drugačije odluke ili bih jednostavno bio malo više otvoren ka onome što mi je stizalo kao poruka. Sada ne bih bio ovde gde jesam i kakav jesam: sam, ostavljen, očajan, loš muž, loš otac, nepouzdan saradnik, bezosećajan sin...

A ipak sam tu gde jesam, sam i promašen. Sve što sam godinama stvarao u trenu je nestalo, raspršilo se i otišlo u nepovrat. Kao stihovi u pesmi – jedan poziv menja sve. Jedan jedini poziv uspeo je da poljulja temelje mog života i osnovu svega onoga što sam gradio i stvarao svih ovih trideset sedam godina, koliko mi je sada.

Kada sam u januaru ove godine punio upravo ovih trideset sedam godina, neko mi je rekao: „Sad ti tek sledi ono najbolje.“ Kakva ironija. Ono najbolje. A evo me, samo šest meseci nakon te izjave, potpuno sâm

u kući, posle nekoliko neprospavanih noći, pakujem stvari u ranac, pogledom tražim avionsku kartu ne bih li se za nju uhvatio kao za poslednju slamku koja bi me izvukla iz ovog očajja, i krećem na malo duži put. Krećem na jedan malo duži put u nadi da ću upravo tamo kuda idem dobiti neke „važne odgovore“ i otkriti „radost unutar sebe“. Upravo tako je pisalo na sajtu jednog budističkog centra koji se nalazi u blizini Mumbaja, a u koji sam se upravo spremao da krenem. Jer to je ono što mi je u tom trenutku bilo potrebno: odgovori na neka važna pitanja i pokušaj da nađem radost u životu koji se u proteklih nekoliko meseci raspada na najsitnije deliće.

Koliko god sam u svom očaju pokušavao da sastavim deliće ovog svog raspuklog života, kao da su se sve više raspršivali i kao da su postajali sve sitniji, a površina koju su pokrivali postajala je sve veća i veća. Postalo je očigledno – ovo sâm ne mogu da rešim. Ne mogu da rešim enigmju zvanu život jer mi jednostavno nije jasno kako je moguće da posle deset godina zajedničkog života neko može tako lako da okrene leđa, pokupi dete, pokupi svoje stvari i ode pod izgovorom da nema dovoljno pažnje i ljubavi. Ana je to uradila. Meni.

Posle deset godina braka i dvadeset tri godine poznavanja otišla je kod svojih roditelja na nekoliko dana „da o svemu razmisli“. Mislila je, mislila, sedam dana je mislila i na kraju smislila da me pozove i izjavi

kako je shvatila da me uopšte ne poznaje i da je za sve nas najbolje da se rastanemo.

„A Mila“, pitao sam u očaju, „šta će biti s Milom?“

„Kakvo glupo pitanje“, čuo sam hladan i nadmen glas kroz slušalicu, onaj njen, čuveni, „naravno da će dete da bude s majkom, naročito ako ima devet godina i naročito ako je navikla da oca viđa dva puta nedeljno.“

„Ana, preteruješ, ja sam...“, i ne stigoh da odgovorim, a ona je već krenula sa optužbama.

„Ma nemoj, ja preterujem? Ja preterujem što sam po ceo dan sama, ja preterujem što te viđam samo u prolazu, ja preterujem što sam ti dozvolila da me tretiraš kao hotelsku poslugu kad god se na dan ili dva zaustaviš u našoj kući. Nemoj, molim te, meni da govoriš da preterujem. Ti najmanje imaš prava na to. Dobro, to su tvoji klasični načini manipulacije, ali veruj mi, Nikola, umorila sam se od toga. Umorila sam se da ti budem senka i trofej kojim voliš da se s vremena na vreme pohvališ. Sve bih nekako i podnela da si barem ponekad, samo ponekad, pokazao malo ljubavi i istinske zainteresovanosti. Ali nisi. Nisi i ne verujem da će se to kod tebe ikad promeniti. Ta količina samoživosti i egoizma je nešto što se ne menja tako lako, a ja sam malo umorna od svega. Potrebna mi je ljubav, znaš li ti uopšte šta je to ljubav? Znaš li...“, njen glas je postajao sve uznemireniji i taman kad sam se spremio da kažem: Ana, ali ti si od mene

tražila da..., njen krik sa one strane: „Prestani. Sad je stvarno dosta“, bilo je poslednje što sam čuo pre nego što je prekinula vezu. Od tog trenutka mobilni joj je nedostupan, a telefon njenih roditelja zvoni kad god pozovem njihov broj, ali niko se ne oglašava. Posle dva dana stigao mi je SMS: „Molim te, ne zovi nas više. Ako se nešto promeni, ja ću pozvati tebe.“

Kakva glupost. Kakva budalaština. E, ovo je egoizam. Samo, draga moja, ti ga nisi svesna. Nisi svesna koliko sam se sve ove godine trudio da nam obezbedim sve ovo što imamo. Nećeš da se setiš svih onih svojih reči podrške i podstreka da napredujem, da se dokažem u firmi, da se izborim za višu poziciju, za bonuse, za putovanja i dnevnice. Odjednom ti to sada smeta. Sve ono što si TI od mene tražila sada je postalo ono što ti smeta. Nisi se nikada zapitala da li meni prija sve to za šta si me optužila. Misliš da je prijatno provoditi pola nedelje u putu, ne spavati u svom krevetu, ne grliti svoje dete pred spavanje, ne pričati mu priču za laku noć? Misliš da mi je lepo što svake nedelje menjam vremenske zone, što na sastanke odlazim kao zombi jer ne znam gde sam? Zar ti stvarno veruješ da mi prija da se bavim svim tim glupostima koje me ne zanimaju? To je bio TVOJ izbor da se bavim ovim glupim ugovorima, brojka-ma i finansijskim transakcijama. To što mi nešto ide od ruke ne znači da to volim da radim. A radio sam. Zbog tebe. Zbog nas i zarad naše budućnosti. Zar to

nije dovoljan dokaz ljubavi? Zar žrtva koju podnosim za tebe i našu porodicu tebi nije dovoljna? O bože, počinjem da ličim na svoju majku. Još samo da kažem: I to mi je hvala za sve što sam učinio za tebe, i onda sam u još većem problemu. A to je ono što sam tako često slušao. Tirade o žrtvovanju i saveti za budućnost.

A jedan od najvažnijih koje je moja majka za mene imala bio je da se manem umetnosti, piskaranja i zamlaćivanja i da biram posao od kog može da se živi. Tako sam se i upisao u ekonomsku školu. Uvek sam bio dobar sa brojevima. Ne zato što su me preterano zanimali, nego verujem da je to neki dar. Pa onda, logično, kao đak generacije upisao sam se na Ekonomski fakultet, završio master i na kraju doktorat. Dve stručne knjige svrstale su me u red eksperata i postao sam jedan od najmlađih i najstručnijih u svojoj oblasti, što mi je omogućilo da često, pored svih obaveza u korporativnom svetu, budem i gostujući predavač na mnogim domaćim, ali i svetskim univerzitetima. I koliko god me je sve to umaralo, ne mogu da kažem da sam se mučio. A svakako nisam uživao. Često sam se nalazio u situaciji da se u toku nekog sastanka samo u sekundi zapitam: Šta ja radim ovde, ko su ovi ljudi, o kakvim nebulozama je ovde reč?, ali iznenadni glas iz pozadine: „Šta vi mislite o tome, gospodine Novakoviću?“, prenuo bi me iz ovog razmišljanja i ja bih kao iz topa uplivaio u temu i materiju i sa lakoćom izneo svoje za i protiv. Kao

da nekoliko sekundi pre toga nisam postavljao sebi neka „egzistencijalna“ pitanja. Stvarno sam dobar u procenama i pregovorima i to je jedini razlog što ne odustajem od svega iako me umara, iako više ne vidim nikakav izazov u svim tim brojkama i svim tim sastancima sa nadobudnim predsednicima kompanija, direktorima bordova i njihovim opslužiteljima. Ta količina nadmenosti, nehumanosti i nebrige za druge, koju odmenjuje isključiva potreba za uvećanjem dobiti, ozbiljno je počela da me uznemirava. Taj moto kupiti one koji propadaju postajao je sve snažniji podsetnik na ono što se dogodilo i mojim roditeljima. Našu malu porodičnu radnju otkupili su veći igrači i to nas je dovelo do dna. Nešto što je postojalo i trajalo tri generacije preko noći je nestalo. Otac se nije oporavio od tog gubitka, digao je ruke od svega, od porodice, a nekoliko godina kasnije i od samog sebe. A majka kô majka, kao heroj se borila da mene i brata izvede na put onako kako je najbolje znala i umela. Imala je samo jednu želju: da steknemo zvanja i diplome i da imamo svoj dinar. I uspela je u tome. Danas smo obojica obrazovani, uspešni smo u svojim poslovima, ako se uspeh meri zaradom. Ako bi postojalo merilo koje bi uspešnost procenjivalo količinom radosti, tu se sigurno ne bih baš našao na listi najuspešnijih.